

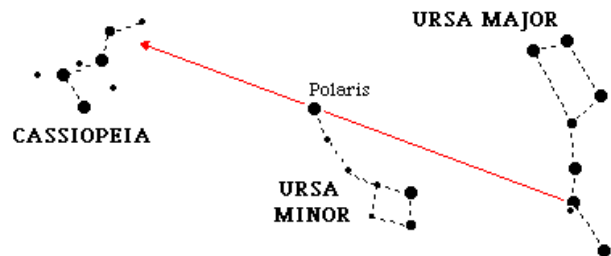
Program na říjen 2010

Kroužky mladých astronomů:

První informační schůzka se uskuteční

v pátek 1. října 2010 v 17:00 hodin

Vítání jsou všichni zájemci o astronomii ve věku od 11 let výše (vhodné jsou elementární základy matematiky a fyziky).

Vernisáž výstavy GRAND PRIX ARCHITEKTŮ

sobota 2. října 2009

v 17 hodin

OA a ČKA

vstup volný

Grand Prix architektů – Národní cena za architekturu je soutěžní přehlídka architektonických prací dokončených v uplynulém roce, pořádaná Obcí architektů a Českou komorou architektů. Všechny práce jsou vždy představeny na veřejné výstavě v Praze. Výstava pak navštíví řadu českých a moravských měst a bývá prezentována i v zahraničí. Poslání akce je prezentace současné architektury.

Večer deskových her

úterý 5. října 2010

od 17 do 21 hodin

pořádá Martin Vaněk a Jan Rejšek

vstupné: 30 Kč

Kromě spousty klasických her vám jako novinku nabízíme několik nově pořízených deskových her pro malé i velké hráče, včetně her s astronomickou tematikou.

Cestopisná přednáška CK Kudrna: „Sicílie“

čtvrtek 14. října 2010

v 18 hodin

přednáší Karel Budín

vstupné: 50 Kč

SICÍLIE a nedaleké Liparské ostrovy jsou destinací ne příliš vzdálenou a přitom přístupnou pro každého cestovatele. Jsou to místa, kde se střetávala historie a kultury civilizací, které ovlivňovaly dění v Evropě; Řeků, Féničanů, Římanů, Arabů i křesťanských Normanů, ale i místa, která jsou spojována s mafií, ale přitom jsou pro turisty bezpečná. Nabídneme vám doporučení k okružní cestě po lokalitách, která jsou přitažlivá svou historií či přírodou.

Koncert Kapely KVĚTY

sobota 16. října 2010

ve 20 hodin

pořádá Vavřínc Havičec

vstupné: 130 Kč

Brněnská kapela Květy již počtvrté na hvězdárně! Hudební styl Květů nejlépe vystihují slova frontmana kapely Martina Evžena Kyšperského: Máme rádi i hip-hop, staré blues, noise, elektroniku, šansón... to vše se, svým způsobem, odráží v tom, co děláme." Přijďte si již počtvrté přivonět k držitelům již dvou Andělů za Alternativní a nezávislou scénu (2007 a 2009).

Večer deskových her

úterý 19. října 2010

od 17 do 21 hodin

pořádá Martin Vaněk a Jan Rejšek

vstupné: 30 Kč

Opět a ZAS a znova. Určeno pro hráče všech věkových kategorií.

Přednáška: „Vesmírné obzory“

pondělí 25. října 2010

v 19 hodin

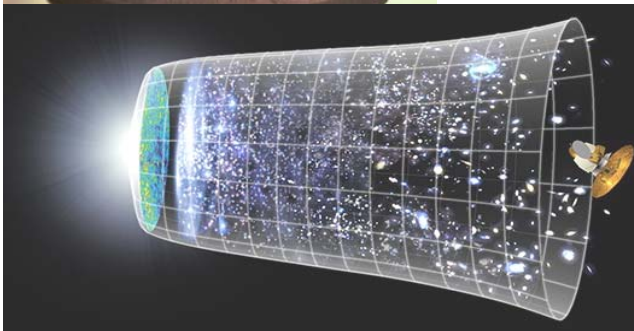
přednáší Ivan Havičec

vstupné: 40 Kč

Přehledová přednáška o hranicích našeho vesmíru založená na objevech poslední doby. Jak vypadá konec nekonečného vesmíru? Je za touto hranicí ještě něco, co nám zůstane navždy skryto, nebo je naděje, že někdy na podobné otázky nalezneme odpověď?

Je velký rozdíl mezi světem, ve kterém žil Homér a světem, který vidíme my?

Pozvánka pod oblohu

Venuše s Marsem se oproti minulému měsíci posunou výrazně níže do večerních červánků. Jedinou planetou viditelnou pouhýma očima zvečera tedy zůstane Jupiter. Vychází po západu Slunce a zůstává viditelný po celou noc. Také planeta Merkur zmizí z ranní oblohy. Nahradí ji však planeta Saturn.

Venuše bude viditelná v dalekohledu jako srpek. Bohužel je při soumraku velmi nízkou nad obzorem a tak bude ve večerních červánkách velmi špatně pozorovatelná. Jako velmi slabá se jeví i přesto, že na začátku října bude v maximu své jasnosti (-4,8 mag). Večer 6. října projde poměrně blízko nad Venuší tenký srpek Měsíce. V tuto dobu však už bude Venuše velmi těsně nad ideálním obzorem.

Mars se tento večer objeví asi 6° nad Měsícem. Současně s Venuší ho však neozbrojeným okem vůbec neuvidíme. Malý dalekohled však může velmi pomoci. V druhé půlce měsíce už bude Mars definitivně skrytý ve večerních červánkách. Poté nebude Mars viditelný pouhým okem až do jara příštího roku.

Neptun se pohybuje na pomezí souhvězdí Kozoroha a Vodnáře. Krátce po setmění je už dobře pozorovatelný docela vysoko nad obzorem.

Jupiter září na večerní obloze ještě poměrně nízkou nad obzorem, kulminovat bude krátce před půlnocí a bude tedy pozorovatelný po celou noc.. Každý večer se po soumraku objeví na obloze výše a také bude dříve kulminovat. Přestože se úhlový průměr planety v průběhu října zmenší z 50" asi na 47", planeta stále zůstane oproti jiným rokům relativně velká.

Uran byl v pozici se Sluncem ve stejný den jako Jupiter, tedy 21. září. Planety se na obloze pohybují stále blízko sebe. Na začátku měsíce budou od sebe vzdálené pouhých 1°.

Merkur byl v půli září ve velmi dobré pozici pro pozorování a od té doby vychází stále dříve a dříve. Na začátku října se na oblohu dostane ještě hodinu před Sluncem, od poloviny října už ale nebude viditelný vůbec.

Saturn se bude objevovat na obloze na rozdíl od Merkuru stále výše a výše. 8. října bude v konjunkci s Merkurem. Tento pár planet ale bude velmi nízkou nad obzorem. Pro jejich pozorování bude nutný úplně čistý východní horizont. Protože je Saturn od Země relativně daleko, jeví se docela slabý. Jeho prstence se však krásně rozevírají.

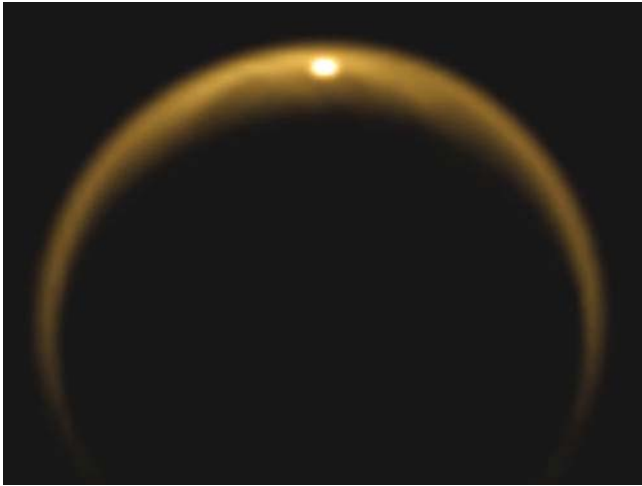
Měsíc bude v novu 7. října, v první čtvrti 14. října, úplněk nastane 22. října. V poslední čtvrti pak bude 30. října.

Pozorování noční oblohy se konají v říjnu vždy **v pondělí, středu a pátek od 20:00 do 22:00 hodin.**

Nebude-li počasí přát, nabízíme **prohlídku** hvězdárny, astronomické techniky a instalovaných výstav.

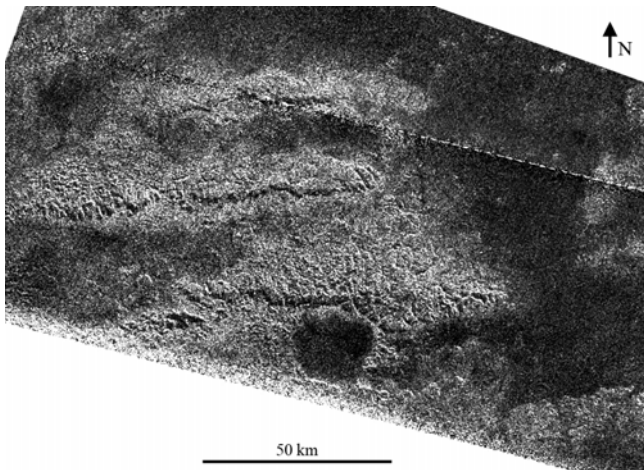
vstupné: dospělí 30 Kč, děti do 1,2 m výšky 15 Kč

Titan je aktivní

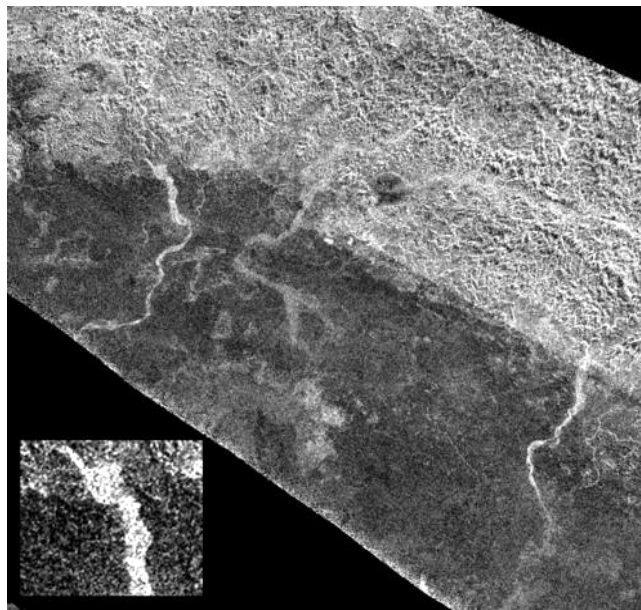

Odraz slunečního svitu na hladině jezera Ontario na Titanu.

Saturnův měsíc Titan je po Ganymedu druhým největším měsícem ve sluneční soustavě. Má hustou atmosféru, převážně z dusíku a metanu, která je nepronikatelná pro viditelné světlo. Ve velké vzdálenosti od Slunce, kde se Saturn nachází, je sluneční svit natolik slabý, že povrchová teplota Titanu je kolem -180°C . Zmrzlý povrch tvoří horniny ve stavu, který na Zemi není znám. Jde převážně o velmi pevné a tvrdé horniny s vysokou příměsí ledu. Byly zde objeveny řeky a jezera, v nichž teče převážně metan.

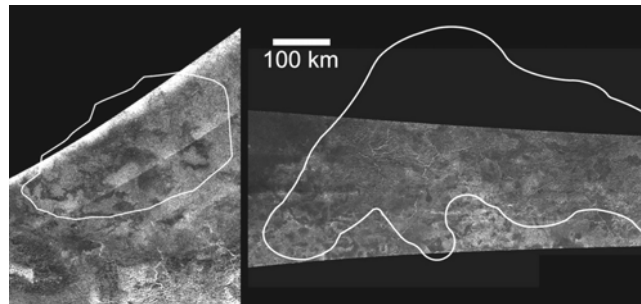

Hory na severní hranici oblasti Xanadu Rovnoběžné hřebeny táhnoucí se od východu na západ mají více jak 100 km jsou známkou severojižní geologické aktivity.
Zpracováno podle: <http://saturn.jpl.nasa.gov/>

Radarový snímek kanálů a řečišť v oblasti Xanadu, v nichž teče hustá směs mrazivých uhlovodíkových sloučenin. Šíře toku ve výřezu vlevo dole je kolem 5 km.

Při posledním průletu sondy Cassini, která saturnův svět sleduje již od roku 2004, byly vytipovány v rovníkových oblastech rozlehlé pláně řečišť a jezer, jejichž morfologie by mohla být způsobena kryovulkanizmem. Kryovulkanizmus je druh sopečné činnosti, při které dochází k výronům chladné hmoty. Narozdíl od vulkanismu při kryovulkanizmu sopky chrlí hmotu při velice nízkých teplotách.

Oblasti s aktivní kryovulkanickou činností objevené poblíž rovníku.

Vydává Hvězdárna Zlín – Zlínská astronomická společnost,
Lesní čtvrť III / 5443, 760 01 Zlín, www.zas.cz

telefon pro podávání informací a objednávání akcí: 732 804 937
telefon do budovy – dovoláte se jen v době, kdy je hvězdárna
otevřena veřejnosti: 736 734 511
Připravili Ivan Havlíček a Petr Cagaš

Zlínská astronomická společnost Hvězdárna Zlín

Prachoplynná mlhovina
Severní Amerika
v souhvězdí Labutě

ŘÍJEN 2010

www.zas.cz

